

Cần thiết một cuộc đồng hành với giới trẻ tiền hôn nhân

The necessity of a companion for premarital youth

Nt. Mary Nguyễn Hòa, MTG Qui Nhơn

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: vphvldnam@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.22232>

Received: 14/05/2022

Revision: 25/05/2022

Accepted: 25/05/2022

Online: 26/05/2022

Tóm lược

Cuộc sống gia đình lý tưởng là tổ ấm yêu thương, là bến bờ hạnh phúc, là nơi nâng đỡ và chỗ dựa tinh thần hữu hiệu nhất cho mỗi thành viên. Đây là nơi con người cảm nhận được bao điều linh thiêng kèm theo tâm tình: hạnh phúc, bình yên, vui tươi... Bởi đó, khát mong có được một gia đình hạnh phúc, vợ chồng yêu thương nhau, con cái hiếu thảo với ông bà, cha mẹ, trên thuận dưới hòa là điều ai cũng mong đợi và hy vọng vươn tới.

Từ khoá: Gia đình lý tưởng, tổ ấm yêu thương, chỗ dựa tinh thần, cảm giác, niềm vui

Abstract

The ideal family life consists of a loving home, a joyful shore, and the strongest material and spiritual support for each member. This is the location where individuals experience various holy feelings, like pleasure, tranquility, and joy. Therefore, the desire to have a happy family, a loving spouse, and children who are respectful of one another. Everyone, including grandparents, parents, and those above and below, desires and expects to establish peace.

Keywords: Ideal family, love nest, spiritual support, feelings, joys

Dẫn nhập

Cuộc sống gia đình lý tưởng là tổ ấm yêu thương, là bến bờ hạnh phúc, là nơi nâng đỡ và chỗ dựa tinh thần hữu hiệu nhất cho mỗi thành viên. Đây là nơi con người cảm nhận được bao điều linh thiêng kèm theo tâm tình: hạnh phúc, bình yên, vui tươi... Bởi đó, khát mong có được một gia đình hạnh phúc, vợ chồng yêu thương nhau, con cái hiếu thảo với ông bà, cha mẹ, trên thuận dưới hòa là điều ai cũng mong đợi và hy vọng vươn tới.

Tuy nhiên, ngày nay trên các diễn đàn, trang mạng và báo chí, chúng ta không khỏi đau lòng khi nhận ra có quá nhiều thảm cảnh đau xót từ gia đình, khiến nhiều người cảm thấy ái ngại và lo lắng cho hạnh phúc gia đình. Nhiều cuộc tình “chóng vánh” và nhiều cuộc hôn nhân phải đi vào ngõ cụt, không lối thoát, phần lớn cũng là vì các đôi bạn không được chuẩn bị đầy đủ.

Người Nga có câu: “*Trước khi ra trận, hãy cầu nguyện một lần; trước khi xuống tàu, hãy cầu nguyện hai lần; trước khi kết hôn, hãy cầu nguyện ba lần*”. Điều đó cho thấy hôn nhân gia đình quan trọng biết chừng nào, cần phải được chuẩn bị hết sức chu đáo và cẩn thận, chi tiết, đúng cách và cần có thời gian. Thực tế ngày nay, một số người trẻ chỉ quan tâm đến việc tổ chức lễ cưới thật to mà không chịu trau dồi, học biết đầy đủ bổn phận và trách nhiệm trong đời sống hôn nhân. Họ chỉ lo kiếm tiền, mua xe, mua nhà, nhưng lại ít quan tâm tới việc học hỏi và hiểu biết ý nghĩa, khám phá ơn gọi hôn nhân trong chương trình của Thiên Chúa, nắm bắt nguyên nhân gây rạn nứt và đổ vỡ trong đời sống hôn nhân gia đình, cũng không trau dồi kỹ năng sống và gìn giữ hạnh phúc gia đình. Vì thế, đó cũng là nguyên nhân không nhỏ gây ra bao câu chuyện phảng phất nỗi chua cay, buồn tủi và xót xa của biết bao gia đình đang trên đường rạn nứt hoặc tan vỡ.

Đứng trước thảm trạng và thách đố của thời đại như thế, liệu bản thân các bạn trẻ có biết tự trang bị hành trang gì cho mình để bước vào đời, họ sẽ có phương án giải quyết thế nào khi đối diện với các “mảng tối” của đời sống gia đình nếu không có sự chuẩn bị chu đáo. Đồng thời, trong vai trò là những nhà đồng hành và thừa tác viên mục vụ hôn nhân gia đình như các linh mục và tu sĩ, việc hiểu tường tận ý nghĩa cao quý, mục đích của hôn nhân Kitô giáo, biết tận căn các nguyên nhân và có phương án giải quyết là việc cấp thiết để chuẩn bị và nâng đỡ các bạn trẻ, giúp họ bước vào đời sống Hôn nhân gia đình trong sự tin tưởng, bình an và hạnh phúc là điều không dư thừa chút nào. Chắc hẳn đây không phải là một công việc có thể giải quyết một sớm một chiều, nhưng là tiến trình tiệm tiến và đòi hỏi nhiều nỗ lực cố gắng của mọi người. Hy vọng có thể giảm thiểu những hệ lụy không đáng xảy ra trong đời sống gia đình và có thể tăng trưởng hạnh phúc cho gia đình ngày càng nhiều hơn.

I. Giới trẻ trong bức tranh chuyển mình “tối - sáng”

1. Giới trẻ là ai?

Nhìn vào bức tranh của thế giới hiện tại, chúng ta phải công nhận rằng, nó sống động và đang từng ngày chuyển mình liên tục. Những gam màu sáng phát ra tín hiệu của niềm vui, hạnh phúc, thành đạt của không ít những gia đình gương mẫu, hạnh phúc, bình yên đáng cho chúng ta noi gương và tự hào; nhưng cũng thật đáng buồn vì những gam màu tối, khiến nhiều người cảm thấy chán nản và tuyệt vọng vì những rạn nứt, đổ vỡ của không ít gia đình.

Đứng trước cơn lốc của sự phát triển và hưởng thụ đang tác động mạnh mẽ đến mọi khía cạnh của đời sống người trẻ, ít nhiều khiến chúng ta cảm thấy “choáng” và “sốc”. Cũng như biết bao người trên thế giới, ở đâu và thời nào, người trẻ cũng luôn được xem là tương

lai của quốc gia, là rường cột xây dựng và bảo vệ xã hội. Họ cũng chính là sức sống, làm phát sinh và sáng tạo những thành tựu của khoa học kỹ thuật, là những tác nhân chính nâng đỡ đời sống gia đình, sinh sản và hướng dẫn con cái, tạo tiền đề tương lai cho sự thành đạt và tiến bộ của nhân loại. Thế nhưng, người trẻ cũng đang trở thành tâm điểm của những thách thức và vô vàn vấn đề khủng hoảng của xã hội, họ phải gồng mình lên để đối diện với bao vấn nạn đang tấn công cuộc đời họ. Họ thật sự đang ngày đêm quay cuồng và chống chọi trong vòng xoáy của sự phát triển đó. Họ là ai?

Họ là những người nam và người nữ đã đến tuổi trưởng thành và đã định hướng cho mình một con đường: hoặc con đường tu trì, hoặc con đường hôn nhân gia đình và cố gắng chăm chỉ học tập, trau dồi các kỹ năng, kinh nghiệm để công việc, nghề nghiệp mình chọn được khởi sắc và thành công mỹ mãn.

Họ là những người muốn khẳng định mình, muốn đóng góp cho đời khả năng của mình nhưng cũng rất nông nổi nhất thời, chưa chín chắn trong suy nghĩ và hành động. Họ là những người trẻ, mang trong mình sức sống dồi dào, nhiệt huyết và năng động trong mọi việc, mọi vấn đề của cuộc sống kể cả tình yêu.

Họ là những người bén nhạy với sự cảm thụ cái hay cái đẹp của cuộc đời, nhưng cũng dễ nông nổi và cạn cợt trong chừng mực cần thiết.

Họ là những con người được sinh ra từ hôn nhân của những người cha và người mẹ, được lớn lên thành những thanh niên trong một xã hội với biết bao đổi thay từ vật chất đến tinh thần, từ đạo lý luân thường đến các giá trị đạo đức, khái niệm sống, mục đích và ý nghĩa cuộc sống.

Họ là những nạn nhân ở tuổi vị thành niên của biết bao vấn đề thuộc về giới tính, tính dục đang ngang nhiên được đăng tải cách tự do trên các phương tiện truyền thông, tin tức, quảng cáo cách vô tội vạ và thiếu lành mạnh.

Họ là những người khi chập chững bước vào đời đã tiếp thu không biết bao “luồng gió độc” bởi các tư tưởng, quan niệm lệch lạc về “tình yêu tốc độ” khi bắt chước lối sống tự do và dễ dãi của nhiều bạn trẻ Phương Tây.

Họ là những người khi chưa bước vào đời sống hôn nhân gia đình đã sống thử cuộc sống xác thịt của đời vợ chồng, mà người ta quen gọi là tình trạng “góp gạo thổi chung” hay “sống thử” trước hôn nhân đang diễn ra không ít ở giới sinh viên và công nhân.

Họ là những người đề cao chủ nghĩa duy thể tục và hưởng thụ, đến độ không coi trọng giá trị cao quý của tình yêu mà chỉ xem như một phong trào; Thậm chí, họ đem tình yêu, danh vọng, sắc đẹp ra làm vật đổi chác, trao đổi, kinh doanh như một món hàng.

Họ là những người đặt nặng giá trị vật chất, nên chỉ lo đến việc mưu sinh cơm, áo, gạo, tiền; mà không một chút mảy may quan tâm chuẩn bị chu đáo cho đời sống hôn nhân mình sắp bước vào, vì chưa ý thức gia đình có ý nghĩa thiêng liêng cao quý như thế nào đối với gia đình mình và nhân loại.

Họ là những người lơ là, thờ ơ với việc chuyên chăm học Giáo lý, Huấn quyền, dần dần đi đến chỗ chai lì, mất cảm thức về tội; cho nên khi bước vào đời sống hôn nhân, họ lại tiếp tục sống với những đam mê, dục vọng thấp hèn. Thế nên không bao giờ họ cảm thấy thỏa mãn với chính người bạn đời mà mình đã chọn, nên đã dẫn đến nhiều tình trạng ngoại tình, ly thân, ly dị xảy ra từng ngày.

Họ chính là những người mà cả xã hội và Giáo hội đang đặt kỳ vọng vào, có thể mang lại cho nhân loại nguồn hạnh phúc, niềm vui và an bình. Nhưng nói đi rồi cũng phải nói lại, vốn là phận người mỏng giòn yếu đuối, lại được đặt trong thế giới vàng thau lẫn lộn, tranh tối tranh sáng đan xen không biết đâu mà lường, ngoài những tia sáng của sự thành công và thành tựu đạt được, cũng không thiếu những bóng tối đang khiến cho giới trẻ bước đi loạng choạng, có thể đi vào ngõ cụt, nhất là trong đời sống hôn nhân gia đình.

2. Những bóng tối trong đời sống hôn nhân gia đình

Tình yêu thương mà con người dành cho nhau, trước hết cũng bắt nguồn từ gia đình, đó là tình yêu cha mẹ dành cho con cái và con cái dành cho cha mẹ, anh chị em dành cho nhau. Tình yêu quê hương, làng xóm; tình yêu đôi lứa, kết duyên sống chung thủy với nhau, sinh con đẻ cái, xây dựng một tổ ấm hạnh phúc trọn đời. Chính gia đình không chỉ là nơi đầu tiên dạy con người biết luân thường đạo lý, tôn ti trật tự, biết kính trên nhường dưới, biết hiếu thảo với ông bà và cha mẹ mà còn là nơi đào tạo cho xã hội, cho Giáo hội những con người có phẩm chất tốt đẹp cả về trí thức lẫn đạo đức.

Khi mà đất nước và con người Việt Nam đang biến đổi từng ngày theo xu hướng hội nhập và phát triển, hôn nhân và gia đình trở thành một vấn đề khá nhức nhối, và phức tạp, cần được quan tâm. Các giá trị về sự thủy chung, tính bền vững trong hôn nhân đang đổi đầu với những quan niệm của xã hội và chủ nghĩa cá nhân. Những quan niệm mới về hôn nhân đang nảy sinh và bộc phát mãnh liệt. Trong những năm gần đây, cùng với tốc độ phát triển như vũ bão của đời sống xã hội, số lượng các vụ ly hôn ở Việt Nam theo đó cũng tăng nhanh. Điều đáng báo động là tình trạng ly hôn ở các cặp vợ chồng trẻ đang có dấu hiệu gia tăng, số vụ ly hôn năm sau cao hơn năm trước.

Theo thống kê của Tòa án, nếu trong năm 2000, cả nước chỉ có 51.361 vụ ly hôn thì đến năm 2005, có số này đã tăng lên 65.929 vụ, và năm 2010 lên tới 126.325 vụ.¹

Theo kết quả nghiên cứu khoa học mới công bố về tình trạng ly hôn của gia đình trẻ trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh của nhóm tác giả Nguyễn Ngọc Tài (Trung tâm tư vấn giáo dục tâm lý thể chất Thành phố Hồ Chí Minh), hiện nay cứ bình quân 2,7 cặp kết hôn thì có một cặp ly hôn. Độ tuổi ly hôn dưới 30 chiếm tỷ lệ cao và năm sau luôn tăng hơn năm trước. Cũng theo khảo sát này, 43,4% cảm thấy cuộc sống của mình thoải mái, tự do hơn sau khi ly hôn. Theo một kết quả được nghiên cứu năm 2010 của Tiến sĩ Nguyễn Minh

---

¹ <http://congannghean.vn/gia-dinh-xa-hoi/201505/gia-tang-ly-hon-o-cac-cap-vo-chong-tre-nhieu-he-luy-xau-610392>

Hòa, (Đại học Khoa học xã hội Nhân văn Thành phố Hồ Chí Minh), tỷ lệ ly hôn ở Việt Nam tăng nhanh và chiếm 31% - 40%, nghĩa là cứ ba cặp kết hôn thì có một cặp ly hôn.²

Thực tế cho thấy nhiều cặp vợ chồng do kết hôn vội vàng, thậm chí có rất nhiều bạn trẻ đã chung sống như vợ chồng trước hôn nhân, trót mang thai nên gia đình hai bên phải “cưới gấp”. Vì thế, họ chưa được chuẩn bị về tâm sinh lý, thiếu kỹ năng sống, kỹ năng làm cha, làm mẹ, làm vợ, làm chồng trong gia đình. Có nhiều cặp vợ chồng kết hôn ở độ tuổi còn quá trẻ, khi chưa có nghề nghiệp ổn định, khiến cuộc sống kinh tế gặp không ít khó khăn. Từ đó, nhiều bữa “com không lành, canh không ngọt” xảy ra. Chắc chắn có những mối nguy làm “xuất huyết” đời sống Hôn nhân gia đình hiện nay, chúng như những bóng tối đè nặng đời sống Hôn nhân gia đình.

2.1. Mối nguy xuất phát từ bên ngoài

Đa thê, đa phu

Tình yêu hôn nhân chỉ thật sự mang lại hạnh phúc cho những người trong cuộc khi nó là tình yêu trọn vẹn giữa một vợ và một chồng: nhất phu, nhất phụ. Muốn gia đình hạnh phúc, hai người bạn tình phải có tình yêu đích thực, chân thành, không vì tư lợi nhưng dựa trên nền tảng đạo đức mà Thiên Chúa đã dạy là một vợ, một chồng: “Bởi thế, người đàn ông sẽ lìa bỏ cha mẹ mình mà khăng khít với vợ và cả hai chỉ còn là một thân xác” (Mt 19,5). Nếu cứ theo tiến trình như thế, họ không phải có quá nhiều điều, nhiều việc để lo lắng và bận tâm mà chỉ chú tâm làm việc và vun đắp cho gia đình của mình được trọn vẹn. Chia năm xẻ bảy tình cảm cho nhiều người đã gây ra nhiều điều rắc rối và phức tạp, làm cho người ta ngại dấn bước vào con đường hôn nhân.

Sống thử trước hôn nhân

Ngày nay, nhiều bạn trẻ đua nhau với các trào lưu “sống thử, yêu ồ ạt, sống hết mình với tình dục”, nó đã trở thành “con lốc” lôi cuốn nhiều bạn trẻ lao vào. Họ sống thử vì không được sự đồng ý của cha mẹ, kinh tế khó khăn, khác biệt văn hóa hay tôn giáo, sống xa gia đình; họ đơn giản hóa tình yêu đến độ quan niệm sống thử để thấy hợp thì tiếp tục sống, không hợp thì chia tay, chẳng mất mát gì, lại không phải mất công, chẳng tốn tiền cho việc ra tòa ly dị. Mặt khác, hôn nhân giữa hai người đã Rửa tội là biểu tượng thực sự cho việc kết hợp giữa Đức Kitô và Hội Thánh, một sự kết hợp không thể nào có tính cách tạm bợ hay “đề thử” nhưng là trung tín đời đời; như thế, giữa hai người đã rửa tội, chỉ có thể có một hôn nhân bất khả phân ly. Đi ngược lại thì ắt sẽ sinh ra bao hệ lụy.

Ly hôn, ly dị

Thiên Chúa kết hợp người nam và người nữ là giao ước tình yêu với hiệu quả của giao ước là “hai người trở nên một”. Lúc khởi đầu công cuộc tạo dựng, Thiên Chúa đã dựng nên một người nam và một người nữ. Bởi đó, người nam sẽ lìa cha mẹ để luyến ái vợ mình,

² <http://new.titocovn.com/node/14516>

và hai người sẽ trở nên một huyết nhục. Vậy, “*sự gì Thiên Chúa đã kết hợp, loài người không được phân ly*” (Mt 19,6). Đó phải là một ràng buộc đòi hỏi con người nghiêm túc thực hiện theo ý định và chương trình của Thiên Chúa. Đối với Thiên Chúa, bỏ nhau bất cứ vì lý do gì hay ly dị là bất trung với hôn ước, bất trung với thánh ý của Thiên Chúa. Sở dĩ Chúa Giêsu muốn bảo vệ hôn nhân là để gia đình được sống hạnh phúc với nhau, để con cái được giáo dục trong môi trường gia đình có đầy đủ cha và mẹ, tránh việc con cái bị cảnh mồ côi cha hoặc mẹ, phải lang thang đầu đường xó chợ, đi bụi đời, vướng vào vòng lao lý...

Tình yêu hôn nhân phải mang đặc tính bền vững. Thế nhưng đời sống hôn nhân xem ra thật mong manh vì nạn ly hôn và ly dị khá phổ biến, đặc biệt tại Việt Nam cũng đang ngày gia tăng. Con người thường “*đứng núi này trông núi nọ*”, không khi nào hài lòng với người bạn đời của mình; thay vì thấu hiểu, cảm thông và tha thứ với những giới hạn cũng như thiếu sót của người vợ hoặc chồng, thì họ sẵn sàng lên án, chỉ trích và không đón nhận nhau. Chỉ một vài mâu thuẫn hay bất đồng nhỏ nhỏ cũng có nguy cơ dẫn đến tan vỡ hạnh phúc gia đình. Một khi ly dị xảy ra thì kéo theo nhiều hệ lụy thật đáng buồn không những chỉ riêng cho hai người phối ngẫu mà cho con cái của họ nữa. Các nhà xã hội học cho rằng, trẻ em hôm nay đang sống trong một thế giới đầy bất an. Những nỗi lo sợ chồng chất từ gia đình đến xã hội là nguyên nhân gây nên những chứng bệnh trầm cảm, biến chứng trong cách cư xử của các em cũng như rối loạn tinh thần. Các em lo sợ cha mẹ mình ly dị thì cuộc sống của mình cũng không được chăm sóc cách tốt nhất.

2.2. Mọi nguy xuất phát từ bên trong

Tính ích kỷ

Tự bản chất, tình yêu vợ chồng là tình yêu trao hiến và tình yêu đích thực là tình yêu luôn tôn trọng người khác, mong muốn điều tốt nhất đến với người mình yêu. Thế nhưng vẫn không thiếu những người ích kỷ, chỉ nghĩ tới mình và tìm cách thỏa mãn tính dục bất chấp lợi ích của người bạn đời hay con cái. Một khi tính ích kỷ của con người đã đi đến đỉnh điểm lại được cộng hưởng bởi nền văn hóa đề cao lối sống hưởng thụ, chỉ muốn tiêu xài và thụ hưởng chứ không muốn nhận trách nhiệm, thì nền văn hóa này biến quan hệ tình dục thành món hàng mua vui, nhìn người khác như dụng cụ và phương tiện cho mình thỏa mãn, chứ không phải chủ thể để tôn trọng và yêu thương. Đó cũng là nền văn hóa chủ trương sống nhanh, sống gấp; do đó, người ta chỉ muốn những quan hệ mau qua mà không muốn cam kết lâu dài.³

Quan niệm phóng túng về đời sống tính dục

Con người mang hình ảnh Thiên Chúa và tình yêu hôn nhân là tình yêu cao cả giữa hai người nam và nữ trong ý định ngàn đời của Ngài khi tạo dựng con người cho nhau. Tình yêu vợ chồng vừa có tính cách nhân sinh vừa có tính cách linh thiêng. Tình yêu này xuất phát giữa hai người, họ cam kết thi hành bổn phận và trách nhiệm với nhau. Bởi đó, một

---

³ HĐGM Việt Nam, *Thư gửi các gia đình công giáo năm 2016*, số 05.

quan niệm quá phóng túng và vô trách nhiệm về tính dục sẽ đưa con người tới chỗ sống bừa bãi, bất chấp mọi lễ giáo và ràng buộc xã hội. Nhiều thanh niên đã không ý thức giá trị cao quý của Hôn nhân và không trân trọng người bạn đời của họ, đòi hỏi để thỏa mãn đam mê thấp hèn của mình, khi mọi sự đã rồi thì không dám can đảm đứng ra nhận trách nhiệm mà “quất ngựa truy phong”. Các chị em thì không sợ gia đình bị tai tiếng, sợ ảnh hưởng đến hạnh phúc tương lai..., đã nhẫn tâm giết hại thai nhi vừa mới hình thành trong dạ mẹ.

Có thể nói rằng khi có quan niệm phóng túng về đời sống tình dục, những lối giao thiệp quá thân mật giữa nam và nữ thường làm cho thanh nam thiếu nữ không còn nguyên vẹn khi bước vào hôn nhân. Điều này ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống gia đình của các đương sự sau này.

Lối sống bất hợp lý và có mâu thuẫn nội tại

Thế giới hôm nay đang cố gắng hạn chế sinh sản để tránh gia tăng dân số. Muốn được như thế, lẽ ra phải tìm cách thế nào để giảm bớt phần nào lòng ham muốn tức là tiết dục. Thế nhưng, ở nhiều nơi, người ta dùng đủ mọi phương cách, mọi thứ thuốc men, hình ảnh khiêu dâm... để kích thích tình dục. Nhiều ổ mại dâm, kinh doanh trên thân xác phụ nữ, nhiều dịch vụ kinh doanh giải trí trá hình ngang nhiên tồn tại, đánh mất thuần phong mỹ tục và các giá trị đạo đức, luân lý.

II. Đồng hành với giới trẻ giai đoạn tiền hôn nhân

1. Lý do và mục tiêu phải đồng hành

Đứng trước những biến động và thay đổi của xã hội, những suy thoái đạo đức và các giá trị luân lý, có quá nhiều xáo trộn trong xã hội, khiến cho người trẻ mất phương hướng, không phân biệt cái đúng cái sai, cái có giá trị bền vững và cái chỉ có giá trị nhất thời, nhiều chuẩn mực đạo đức và luân lý không được giới trẻ ngày nay đón nhận và đánh giá cao như trước nữa, đặc biệt không có khả năng giải quyết mọi vấn đề khó khăn xảy ra trong đời sống gia đình. Trong bối cảnh đó, đồng hành với họ là vấn đề cấp thiết và cần thiết, đồng hành là cùng đi với họ để nâng đỡ và hỗ trợ họ. Giáo hội là người mẹ đã nhận thấy điều đó, chính Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II cho thấy:

Những thay đổi dồn dập trong lòng hầu hết các xã hội tân tiến đòi hỏi không ngừng chỉ gia đình mà cả xã hội và Hội Thánh đều phải dấn thân vào nỗ lực chuẩn bị tương xứng, để các bạn trẻ có thể xứng đáng các trách nhiệm trong tương lai. Nhiều hiện tượng tiêu cực trong đời sống gia đình mà ngày nay người ta than phiền, đã xuất phát từ những sự kiện, đó là những hoàn cảnh mới, các bạn trẻ không còn nhận ra được phẩm trật đúng đắn của các giá trị và vì không còn những tiêu chuẩn chắc chắn để xử thế, họ không còn biết làm sao để đương đầu và giải quyết các khó khăn mới.⁴

Hôn nhân Kitô giáo là một ơn gọi cần được đảm nhận trong đức tin bằng một tiến trình chuẩn bị thích đáng, một sự phân định trưởng thành. Trong số 66 của Tông huấn *Familiaris Consortio*, Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II đề cập: “*Kinh nghiệm cho thấy*

⁴ ĐGH Gioan Phaolô II, Tông huấn *Familiaris Consortio*, số 66.

được rằng, các bạn trẻ được chuẩn bị chu đáo cho đời sống gia đình, cách chung sẽ thành công hơn các bạn trẻ khác.”⁵

Nắm bắt nhu cầu mục vụ, trên cương vị là những Vị Cha Chung của Giáo hội, Đức Giáo Hoàng Phanxicô và các Nghị phụ Thượng Hội Đồng Giám mục khuyến nghị các cộng đoàn Kitô hữu, đặc biệt tại các Giáo xứ, Giáo phận phải có kế hoạch và đường hướng đồng hành thiết thực và hiệu quả vì tương lai và hạnh phúc của các gia đình trẻ: “*Thực tại xã hội phức tạp và những thách đố mà ngày nay các gia đình đang phải đối diện đòi hỏi toàn thể cộng đoàn Kitô hữu dấn thân hơn nữa trong công việc chuẩn bị cho các đôi bạn sắp kết hôn.*”⁶ “*Tôi mời gọi các cộng đoàn Kitô hữu hãy nhận biết rằng việc đồng hành với những người đính hôn trong hành trình tình yêu của họ là một việc thiện ích cho chính họ.*”⁷

2. Đồng hành bằng sự chuẩn bị liên tục và lâu dài

Kết hôn là một bước ngoặt lớn và có ý nghĩa quan trọng trong đời người. Tương lai của gia đình cũng chính là tương lai, vận mệnh của đất nước và xã hội. Gia đình có hòa thuận, ấm êm và hạnh phúc thì đất nước và xã hội mới mong bình yên và phát triển. Bởi đó, hạnh phúc tương lai không ở đâu xa nhưng trong bàn tay của các bạn trẻ chuẩn bị dấn thân vào đời sống hôn nhân gia đình, họ phải là những người vận dụng hết mọi khả năng để leo lái cuộc đời mình. Muốn được như thế cần có sự chuẩn bị, từ chuẩn bị xa đến chuẩn bị gần, chuẩn bị liền ngay trước khi cử hành Bí tích Hôn nhân.

2.1. Chuẩn bị xa

Để chuẩn bị cho con người bước vào đời sống hôn nhân không phải chỉ đến lúc kết hôn mới chuẩn bị nhưng chúng ta phải chuẩn bị từ khi đứa trẻ còn nhỏ và môi trường chính là gia đình. Đó chính là gia đình nơi những người trẻ đính hôn lớn lên và môi trường sinh hoạt mục vụ của Giáo xứ, nơi đây cho họ một sự chuẩn bị xa để giúp tình yêu của họ được lớn lên và trưởng thành. Gia đình cần giúp trẻ từ từ khám phá ra rằng nó có một tâm sinh lý vừa phong phú lại vừa phức tạp, là một người có nhân cách riêng với những điểm mạnh và điểm yếu. Đây cũng là giai đoạn cần ghi sâu vào tâm hồn đứa trẻ những giá trị được người đời đánh giá cao như việc rèn luyện tính tình, sự tự chủ, việc sử dụng đúng đắn những khả năng và ưu điểm của mình, cách nhận xét về người khác phái cũng như cách tiếp xúc, gặp gỡ họ. Ngoài ra, gia đình Kitô giáo còn có bổn phận tạo điều kiện cho con cái có được nền giáo dục vững chắc về giáo lý cũng như về đời sống thiêng liêng.

Chúng ta bắt gặp điểm nhấn mới mẻ trong Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm vui của Tình yêu*:

Với mọi cặp đính hôn, việc chuẩn bị phải bắt đầu từ lúc mới sinh. Điều họ nhận lãnh được từ gia đình nên chuẩn bị để họ tự biết họ và biết dấn thân cách trọn vẹn và dứt khoát. Những ai được chuẩn bị kỹ càng nhất để kết hôn có lẽ là những người được

⁵ Ibid.

⁶ ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia - Niềm vui của Tình yêu*, số 206.

⁷ Ibid., số 207.

cha mẹ họ dạy cho biết bản chất Hôn nhân Kitô giáo là gì; vì các ngài đã chọn nhau một cách vô điều kiện và mỗi ngày canh tân quyết định này. Theo chiều hướng này, các sáng kiến mục vụ nhằm giúp các cặp vợ chồng lớn lên trong lòng yêu thương và trong Tin Mừng gia đình cũng sẽ giúp con cái họ, bằng cách chuẩn bị chúng cho cuộc sống hôn nhân tương lai của chúng.⁸

2.2. Chuẩn bị gần

Đây là thời gian sắp bước vào hôn nhân, thời gian khá quan trọng và cần được chuẩn bị đặc biệt. Theo định hướng mục vụ của Đức Thánh Cha Phanxicô, thừa tác viên trước tiên để giúp cho các bạn trẻ bước vào Hôn nhân phải nói là các các vị mục tử. Giáo luật điều 1063 cũng nêu lên:

Các vị chủ chăn là những người có bổn phận lo liệu sao để giúp các bạn trẻ sắp bước vào Hôn nhân ngày thẳng tiến hơn trên đường trọn lành, được thực hiện bằng việc rao giảng, huấn luyện giáo lý thích hợp cho các đối tượng ở vị thành niên, thanh niên và người lớn, kể cả việc sử dụng các phương tiện truyền thông xã hội, ngõ hầu các tín hữu được giáo dục về ý nghĩa của Hôn nhân Kitô giáo và nghĩa vụ của vợ chồng và của cha mẹ Công giáo.

Các thừa tác viên mục vụ gia đình trước tiên khi hướng dẫn bạn trẻ trong thời kỳ đính hôn là chỉ cho họ thấy những nét đẹp thường nhật và cá biệt nơi chính gia đình của ông bà hay họ hàng của họ, nhất là tạo điều kiện cho họ tiếp xúc với những gia đình công giáo và gương mẫu. Nhất là cần đón nhận họ nơi môi trường cộng đoàn giáo xứ như gia đình đức tin; nơi đây họ có thể chia sẻ, trao đổi và thảo luận với người hữu trách về các vấn đề gia đình mà họ sẽ dần thân vào. Đây là lúc các thừa tác viên cùng giúp họ đón nhận cả hai mặt trái và phải của đời sống Hôn nhân, để cùng nhau sánh bước “khi thịnh vượng cũng như lúc gian nan, khi bệnh hoạn cũng như lúc mạnh khỏe.”

Các linh mục cần lên chương trình mục vụ cụ thể theo nhu cầu địa phương của mình, đặc biệt điều chỉnh chương trình học hỏi về giáo lý hôn nhân thế nào cho phù hợp với trình độ, thời gian, công việc để đôi bạn trẻ có thể tham gia được. Thời gian này là lúc giúp người trẻ hiểu biết giới tính, và cần được trang bị những kiến thức căn bản về đời sống tâm sinh lý, biết quản trị tài chính, biết lãnh đạo gia đình cách tài tình, khôn ngoan... Cũng không quên chuẩn bị cho người trẻ biết truyền giảng Tin mừng và dạy giáo lý bên trong gia đình, biết làm việc tông đồ trong gia đình, trong giáo xứ, biết cộng tác với các gia đình khác, tham gia trong các phong trào, đoàn thể nhằm giúp thẳng tiến và lợi ích của gia đình trong mọi mặt.

Các thừa tác viên mục vụ hôn nhân gia đình luôn cập nhật cho mình những kiến thức về tâm lý học, xã hội học, trị liệu và huấn đạo hôn nhân để có điều kiện tốt nhất hỗ trợ các đôi bạn trẻ, đồng thời cũng cần sự cộng tác giúp đỡ của các chuyên viên như các nhà tâm

---

⁸ ĐTC, Tông huấn *Amoris Laetitia*- Niềm vui của Tình yêu, số 208.

lý giáo dục, bác sĩ gia đình, bác sĩ cộng đồng, nhân viên xã hội, luật sư cho trẻ em và gia đình, các nhà tham vấn.⁹

Đức Thánh Cha Phanxicô cũng mời gọi những ai có trách nhiệm đồng hành với đôi bạn trẻ cần giúp các đôi bạn với mục tiêu: giúp khám phá ra phẩm giá và vẻ đẹp của Hôn nhân, nhận ra sự hấp dẫn của việc kết hợp hoàn toàn, một sự kết hợp nâng cao và hoàn thiện chiều kích xã hội của sự sống, đem lại cho giới tính ý nghĩa sâu xa nhất của nó và đem lại lợi ích cho con cái bằng cách cho chúng bồi cảnh tốt nhất để lớn lên và phát triển,¹⁰ giúp đôi bạn học cho biết yêu thương chính con người thật ấy mà họ đang có kế hoạch chia sẻ toàn bộ cuộc sống.¹¹ Đồng thời có khả năng cắt đứt mối quan hệ yêu đương mà thấy trước nguy cơ hôn nhân thất bại. Ngoài ra, *“đôi bạn cần được khuyến khích và giúp đỡ để có thể bày tỏ những gì mỗi người mong đợi nơi cuộc hôn nhân sắp tới, hiểu thế nào về tình yêu và sự cam kết, mong muốn gì ở nhau, muốn cùng nhau xây dựng một lối sống chung như thế nào...”*¹²

Đã là con người thì “nhân vô thập toàn”, không ai mà không có khuyết điểm, nhưng trong thời gian này các bạn tìm hiểu để biết nhau với những ưu điểm cũng như giới hạn, giúp bạn của mình phát triển điểm tốt để cân bằng với những khuyết điểm với mục đích thăng tiến con người. Biết nhau để cảm thông và sẵn sàng hy sinh cho nhau, thậm chí đương đầu với gian nan nữa. Đừng để những điều đáng tiếc xảy ra là nhiều bạn đến ngày thành hôn rồi mà vẫn chưa biết nhau. Họ chỉ vui chơi với nhau, đã có kinh nghiệm với nhau nhưng chưa đối đầu trước thách đố thể hiện chính mình và học biết người kia thực sự là ai.¹³

2.3. Chuẩn bị liền ngay trước lúc cử hành Bí tích Hôn nhân

Việc chuẩn bị này sẽ kéo dài trong một thời gian có thể trong nhiều tháng, nhất là trong những tuần cuối trước ngày cưới. Việc chuẩn bị này rất cần thiết đối với những người ít hiểu biết về giáo lý và lơ là trong việc sống đạo.

Đây phải là thời kỳ giúp đôi bạn đào sâu và hiểu rõ ý nghĩa của từng cử chỉ để họ có thể sống việc cử hành phụng vụ cách sâu xa nhất. Cần đào sâu về Mầu Nhiệm Chúa Kitô và Hội Thánh. Cần nhấn mạnh ý nghĩa Đức tin cũng như ân sủng. Đây cũng là thời gian làm rõ nét trách nhiệm của người chồng và người vợ tương lai trong Hôn nhân Kitô giáo. Đồng thời có một điều quan trọng là: đám cưới không được xem như điểm kết thúc, điểm đến cuối cùng của một con đường nhưng là sự bắt đầu của “một ơn gọi suốt đời đặt căn bản trên một quyết định vững chắc và thực tiễn sẽ cùng nhau đương đầu với mọi thử thách và thời điểm khó khăn.” Theo đó, ta cần giúp cho đôi bạn biết chuẩn bị tâm hồn để đón nhận

⁹ Xc. ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 204

¹⁰ Ibid., số 205.

¹¹ Ibid., số 208.

¹² Ibid., số 209.

¹³ ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 210.

ân sủng, chuẩn bị cho việc cử hành bí tích Hôn nhân là quan trọng hơn cả những chuẩn bị bên ngoài.¹⁴

3. Tu sĩ với công tác mục vụ hôn nhân gia đình

Nam nữ tu sĩ và những người tận hiến nói chung tùy theo linh đạo và đặc sủng của Dòng hay tu hội mình có thể góp phần vào công tác tông đồ gia đình. Bằng chính việc dẫn thân trong ơn gọi tận hiến của mình làm cho họ trở nên nhân chứng của đức ái phổ quát qua đức khiết tịnh vì Nước Trời, sẵn sàng hiến thân phục vụ cho Thiên Chúa và công cuộc tông đồ. Như thế, các người tận hiến với linh đạo và đặc sủng của Tu hội mình đều có khả năng phục vụ lợi ích cho các gia đình, quan tâm đến các trẻ em bị bỏ rơi, những người mồ côi, nghèo khó hay tàn tật, những thai nhi bị loại trừ, đến và giúp đỡ, tư vấn, an ủi, nối kết những gia đình đang thiếu vắng tình yêu, gia đình gặp khó khăn hay phân tán, trình bày giáo huấn và đưa ra những lời khuyên để chuẩn bị cho các bạn trẻ bước vào hôn nhân có tâm hồn gặp gỡ Chúa và sống trong sự hiện diện của Ngài, giúp cho họ có cảm thức về tội, sống tình bác ái huynh đệ giữa các thành phần trong đại gia đình.

Riêng, với người nữ tu Mến Thánh Giá, việc đồng hành và giúp cho nữ giới cũng đã nằm trong Luật tiên khởi Dòng Mến Thánh Giá mà Đức Cha Lambert de la Motte đã khơi mào:

Dạy cho các thiếu nữ, giáo cũng như lương, những điều nữ giới cần biết. Nếu vì tình huống hiện tại xảy đến cho đạo thánh không thể làm được, chị em phải nhớ rằng, khi hoàn cảnh cho phép, thì đó là một trong những nhiệm vụ chính của mình... Dùng mọi cách kêu gọi những phụ nữ và thiếu nữ trụ lạc trở về nếp sống lương thiện.¹⁵

Ngày nay, cũng trung thành với đặc sủng của Đấng Sáng lập, tuy phương thức phục vụ có khác đôi chút cho phù hợp với hoàn cảnh của thời cuộc nhưng chị em Dòng Mến Thánh Giá vẫn không ngừng đồng hành và giúp mục vụ cho hôn nhân gia đình, ngoài việc giúp dạy trong các lớp Giáo lý hôn nhân, chị em vẫn tiếp tục phục vụ con người bằng việc thăng tiến nữ giới trong các chương trình hướng nghiệp, hướng dẫn đời sống phụ nữ trong gia đình và xã hội, giáo dục lương tâm luân lý và phục hồi phẩm giá cho những phụ nữ lỡ bước.¹⁶ Hy vọng rằng, với chút đóng góp nhỏ bé của mình, chị em cũng phần nào xóa bớt đi bao nỗi bất an, bất bình và bất hòa trong gia đình, tạo nền tảng vững vàng cho nhiều bạn trẻ đang trong giai đoạn tìm hiểu bắt đầu bước vào đời sống Hôn nhân thêm tự tin, vui vẻ và hạnh phúc.

¹⁴ Xc. ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 210.

¹⁵ Luật tiên khởi Dòng Nữ Mến Thánh giá Chúa Giêsu Kitô, ch. 3 câu 2 & 5.

¹⁶ Hiến chương Hội Dòng Mến Thánh Giá Qui Nhơn, điều 73, triệt 4.

Lời kết

Gia đình là Hội thánh tại gia, là tế bào căn bản của đời sống xã hội, là nơi các bạn trẻ nam và nữ được mời gọi trao hiến cho nhau trong tình yêu và trong việc truyền thông nét phong nhiêu sự sống mà cao điểm là hôn nhân Kitô giáo. Đức Giáo Hoàng Phanxicô cũng như Hội đồng Giám mục Việt Nam cho chúng ta thấy tầm quan trọng của hôn nhân và cần chuẩn bị kỹ để giúp họ sống tốt ơn gọi ấy, bởi lẽ kết hôn là quyết định quan trọng, vấn đề sinh tử của đời người nên rất cần được chuẩn bị chu đáo hết sức có thể. Một cuộc chuẩn bị không chỉ là vài ngày hay vài tháng nhưng là cả một hành trình đức tin. Bởi đó, không thể thoái thác trách nhiệm cho những Giáo lý viên các lớp Giáo lý hôn nhân hay nơi một ai khác, nhưng là trách nhiệm của tất cả mọi người, từ chính bản thân các đôi bạn, đến gia đình các đôi bạn, đến các vị chủ chăn, các thừa tác viên mục vụ hôn nhân gia đình, các tu sĩ và những người có trách nhiệm giảng dạy, tư vấn, giúp đỡ..., để giúp cho bạn trẻ có định hướng đúng đắn với chọn lựa của mình, nỗ lực hết mình để học hỏi và trang bị cho những kiến thức và các kỹ năng cần thiết cho một bước quyết định đầy thách thức mở ra cho mình khi dần bước vào đời sống hôn nhân.

Tài liệu tham khảo

- [1] Đức Thắng (2025). Gia tăng ly hôn ở các cặp vợ chồng trẻ: Nhiều hệ lụy xấu. Trang Thông tin điện tử Công an Tỉnh Nghệ an. Trích nguồn từ <http://congannghen.vn/gia-dinh-xa-hoi/201505/gia-tang-ly-hon-o-cac-cap-vo-chong-tre-nhieu-he-luy-xau-610392>
- [3] HĐGM Việt Nam (2016). *Thư gửi các gia đình công giáo năm 2016*, số 05. <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/thu-hdgmvn-gui-cac-gia-dinh-cong-giao-39945>
- [4] ĐGH Gioan Phaolô II (2018). Tông huấn *Familiaris Consortio*, số 66. Trích nguồn từ <https://catechesis.net/tong-huan-familiaris-consortio-gia-dinh-kito-huu-cua-dgh-gioan-phaolo-ii-ngay-22-11-1981-1/>
- [6] ĐTC Phanxicô (2021). TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 206. <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [8] ĐTC Phanxicô (2021). Tông huấn *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 208. <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [9] ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 204. <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [13] ĐTC Phanxicô (2016). TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 210. <https://caritasvietnam.org/datafiles/files/TongHuanAmorisLaetitia.pdf>

[15] *Luật tiên khởi Dòng Nữ Mến Thánh giá Chúa Giêsu Kitô (2020)*. ch. 3 câu 2 & 5.
<https://hdmenthanhgiagovap.info/dong-men-thanh-gia/hiep-hoi-men-thanh-gia-tai-the/quy-luat-men-thanh-gia-tai-the/>

[16] *Hiến chương Hội Dòng Mến Thánh Giá Qui Nhon*, điều 73, triết 4.
<https://hoidongmtgquinhon.org/>

Biodata

Mary Nguyễn Hòa hiện là tu sĩ Dòng Mến Thánh Giá Quy Nhon, Việt Nam. Mary Nguyễn Hòa hiện nay đang là Cộng Tác Viên Tạp San Chia Sẻ - Nội San Thần Học – Mục Vụ - Tu Đức Liên Tu Sĩ Tp. HCM, Việt Nam.

Mary Nguyen Hoa is currently a Sister of the Lovers of the Cross in Quy Nhon, Vietnam. Mary Nguyen Hoa is currently a Contributor of Chia Se Magazine - Internal Theology - Pastoral - Tu Duc, Inter - Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam.